

Posudek vedoucího bakalářské práce
Horažďovice – náboženský vývoj v raném novověku
Ilona Hruběšová

Ilona Hruběšová si pro svou přepracovanou bakalářskou práci vybrala náboženský vývoj v někdejší vrchnostenském městě Horažďovicích v období vymezeném zhruba roky 1526-1786, pro něž je také k dispozici listinný materiál v klatovském okresním archivu. Hned v úvodu také nastínila situaci ve zpracování tématu, když zkonstatovala existenci pouhých dvou monografií o dějinách města, jejichž vědecká hodnota je navíc sporná. Využila však také obecnějších prací, v nichž se zmínky o Horažďovicích nacházejí rovněž. Za cíl si pak stanovila přehledové vyličení lokální náboženské problematiky, osudů zdejší farnosti, zbožnosti, katolické vs nekatolické otázky, nehodlá zapomenout ani na židovskou diasporu.

První kapitola je čistě kompilačním shrnutím náboženského vývoje v Čechách ve sledovaném časovém úseku, a to výhradně na základě prací Jiřího Mikulce, zvláště jeho nejnovější knihy o náboženském životě v českých zemích. Druhá kapitola se pak již věnuje samotným Horažďovicím, tedy nástinu jejich raně novověkého vývoje. Následuje pojednání o horažďovické farní správě, až do doby, kdy byla farnost na konci 18. století přičleněna k českobudějovické farní správě a povýšena na děkanství. K postavám jednotlivých horažďovických farářů mohla autorka kromě regionální literatury využít i diplomovou práci Lucie Hesounové o horažďovické farnosti za maltézských rytířů, protože právě ti ji měli ve správě od středověku až do poloviny 19. století. Poté pojednala o kostelech sv. Petra a Pavla a sv. Jana Křtitele, při čemž využila primárně archivní prameny a narazila na pozoruhodné okolnosti a incidenty v 18. století. V kapitole o minoritech by v daných souvislostech stačil výrazně stručnější přehled jejich (notabene středověké) historie, podobná slova platí vzápětí též pro maltézské rytíře/johanity. Naopak, k raně novověkému období tu nijak mnoho není, nebylo je možné dohledat? Jistě ano, což by mohla být výzva pro případně navazující diplomovou práci, jelikož pražské zdroje nabízejí mj. právě fondy ke zrušeným českým klášterům. Pátá kapitola o náboženských bratrstvech se opírá o speciální monografii Jiřího Mikulce, jinak je ale její přínos nemalý, jelikož I. Hruběšová zde šla opět především do archivních pramenů. Do šesté kapitoly o zbožnosti autorka zařadila vedle obecnějšího úvodu stati o náboženských procesích, o testamentech, o nadacích a...poměrně překvapivě...o čarodějnictví. Ještě překvapivější pak možná je, že známé horažďovické případy se týkaly výhradně mužů. Pokud jde o tajné nekatolíky, sleduje je autorka v dochovaných pramenech v 18. století, kdy do Horažďovic zavítal mj. i proslulý Antonín Koniáš. Poslední kapitola je věnována horažďovické židovské diaspoře. Závěr je zdařilý, autorka shrnuje své poznatky a uvažuje o dalších tématech do budoucna.

Poznámkový aparát je na velmi solidní úrovni, nejen soupis studovaných archivních pramenů, ale i jejich zvládnutí zaslouží pochvalu, k seznamu literatury nemám zásadnější připomínky, barevná příloha je zdařilá (snad až na poněkud rozpitý snímek pečeti). Anglické summary by mělo být jistě výrazně delší. Po odborné stránce I. Hruběšová prokázala schopnost pracovat kriticky s regionální literaturou i s vědeckými studiemi, dokázala se vypořádat s paleograficky náročnými dokumenty z raného novověku, z 18. století pak zvláště. Po jazykové stránce jde o poměrně čtivý styl, ačkoli veškerým lapsům se autorka také nevyhnula, a to především lapsům stylistickým (s. 8 – založeno soužití; nadějí, které však byly zhatěny; některá česky hovořící /chybí „města“; s. 9 – byli odejiti novokřtenci... a tak by bylo možno pokračovat napříč celou bakalářskou prací). Gramatika je na slušné úrovni.

Práci Ilony Hruběšové hodnotím jako **velmi dobrou** a navrhuji ji k obhajobě.

V Plzni 17. srpna 2016

Doc. PhDr. Jan Kilián, Ph.D.

